

УДК 550.3:001(477)

DOI: <https://doi.org/10.24028/gj.v47i2.322580>

Міжнародне співробітництво та публікації В.І. Старостенка в Scopus та Web of Science

А.І. Якимчик, 2025

Інститут геофізики ім. С.І. Субботіна НАН України, Київ, Україна

Статтю присвячено аналізу публікацій і наукометричних показників доктора фізико-математичних наук, професора, завідувача відділу глибинних процесів Землі і гравіметрії, радника при дирекції Інституту геофізики ім. С.І. Субботіна НАН України академіка НАН України Віталія Івановича Старостенка, який у цьому році

Citation: Yakimchik, A.I. (2025). International cooperation and publications of V.I. Starostenko indexed in Scopus and Web of Science. *Geofizychnyi Zhurnal*, 47(2), 363—367. <https://doi.org/10.24028/gj.v47i2.322580>.

Publisher S. Subbotin Institute of Geophysics of NAS of Ukraine, 2025. This is an open access article under the CC BY-NC-SA license (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>).

ISSN 0203-3100. *Geophysical Journal*. 2025. Vol. 47. № 2

363

відсвяткував свій 90-річний ювілей. Узагальнено науковий доробок цього видатного вченого-геофізика і організатора науки, наведено кількісні показники з його профілів у бібліографічних базах даних Scopus і Web of Science Core Collection. Його Індекс Гірша на цей час дорівнює цифрі 23, захмарній для переважної більшості українських учених, які працюють у сфері області наук про Землю. Наведено список основних співавторів В.І. Старостенка та кількість проіндексованих праць у Scopus, написаних разом з ними. Загалом співавторів — 150. Наведено відомості про держави, згадано науковців різних організацій, які співпрацювали з В.І. Старостенком.

Ключові слова: публікаційна активність, геофізика, Web of Science Core Collection, Scopus, *h*-індекс, цитування, співавтори.

Нині стало загальноприйнятим використання баз даних наукових цитувань та інструментарію наукометрії в процесі оцінювання результатів наукової діяльності окремих науковців і наукових колективів. У щорічних звітах про діяльність наукових установ НАН України враховуються статті у журналах, що індексуються провідними наукометричними базами Web of Science, Scopus, Google Scholar тощо. Було розроблено відповідну методику з метою отримання об'єктивної оцінки ефективності діяльності наукових установ НАН України з урахуванням наявних умов їхнього кадрового, інформаційного, фінансового та матеріально-технічного забезпечення; прийняття обґрунтованих управлінських, організаційних і фінансових рішень; стимулювання науково-дослідної та іннова-

ційної діяльності; наближення до європейської практики оцінювання ефективності діяльності наукових установ [Щодо..., 2017].

Очевидно, що набула широкого розповсюдження одна з оцінок наукових публікацій у вигляді визначення їх кількості цитувань в інших наукових публікаціях; при цьому визначається цитування як окремих науковців, так і окремих наукових журналів. Через численність наукових публікацій визначення числа цитувань наукових публікацій видається дуже складною та актуальною проблемою, вирішення якої без застосування сучасних інформаційних технологій не може бути оперативним на значній базі даних [Якимчик, 2020а].

Метою цієї статті є аналіз наукометричних показників доктора фізико-мате-

Розподіл цитувань В.І. Старостенка у виданнях усього світу.

Worldwide distribution of works citing V. I. Starlotenko's research.

Таблиця 1. Найбільш активні міжнародні партнери В.І. Старостенка

Країна	Число записів у Scopus
США	31
Польща	27
Німеччина	23
Велика Британія	16
Франція	14
Словаччина	11
Швеція	11
Данія	9
Нідерланди	9
Норвегія	8
Білорусь	7
Чехія	7
Литва	7
Фінляндія	6
Румунія	5
Туреччина	5

матичних наук, професора, завідувача відділу глибинних процесів Землі і гравіметрії, радника при дирекції Інституту геофізики ім. С.І. Субботіна НАН України академіка НАН України Віталія Івановича Старостенка. Слід зазначити, що пропонувану тут статтю можна розглядати і як свого роду доповнення та уточнення до публікацій [Старостенко, 2015; Якимчик, 2020б, в]. Ця робота присвячена 90-річчю від дня його народження.

З розвитком наукометрії результативність учених почали оцінювати за кількістю публікацій у міжнародних рецензованих журналах і рівнем їх цитування. Кількісні показники В.І. Старостенка на сьогодні такі:

– у Web of Science Core Collection (ResearcherID: S-2250-2019) проіндексовано 228 його публікацій, загальна кількість цитувань — 1998 в 1181 документі, індекс Гірша — 23;

– у Scopus (ідентифікатор: 7003611937) проіндексовано 119 робіт, які процитовано 1758 раз у 1140 документах, *h*-індекс — 23.

Найбільшу кількість цитувань в обох базах має наукова праця «EUROBRIDGE: New insight into the geodynamic evolution of the East European Craton», опублікована великим колективом співавторів у 2006 р. Її процитовано 155 разів у документах біб-

Таблиця 2. Співавтори В.І. Старостенка

Співавтор	Число проіндексованих праць у Scopus, написаних у співавторстві
Legostaeva O.V.	39
Yegorova T.P.	24
Omel'chenko V.D.	20
Janik T.	19
Stephenson R.A.	19
Lysynchuk D.V.	18
Makarenko I.B.	17
Gryn' D.M.	15
Tolkunov A.P.	15
Środa Piotr	15
Czuba Wojciech	15
Guterch Aleksander	13
Isaev V.I.	13
Kolomiyets K.V.	13
Thybo H.	12
Lobova G.A.	11
Kozlenko V.G.	11
Kutas R.I.	10
Stovba S.M.	10
Rusakov O.M.	10
Tiira Timo	8
Komminaho Kari	8
Kharitonov O.M.	7
Gintov O.B.	7
Bielik Miroslav	7
Murovskaya A.V.	7
Savchenko A.S.	7
Buryanov V.B.	7
Aleksandrowski Pawel	7
Amashukeli T.A.	6
Pashkevich I.K.	6
Fomin A.N.	6
Grad M.	6
Wójcik Dariusz	5
Kobolev V.P.	5
Chulkov S.	5

ліографічної бази даних Web of Science і стільки ж разів у Scopus.

Географічна карта цитування наочно показує розподіл цитувань В.І. Старостенка по усьому світі (рисунок). Для кожної статті у Web of Science Core Collection, яка цитована в роботі вченого, місто з організацією одного з авторів є точкою даних.

Публікація може відображатися в кількох місцях, якщо автори афілійовані з різними організаціями.

У статті [Старостенко и др., 2021] описано результати міжнародної співпраці Інституту геофізики ім. С.І. Субботіна НАН України в 2010—2020 рр., що були отримані в рамках 25 міжнародних проєктів і шести міжнародних тимчасових цільових груп, в яких брали участь виконавці 23 країн. Звичайно активну участь у міжнародному співробітництві брав і Віталій Іванович. Спільні дослідження з науковими установами зарубіжних країн виконувались на світовому рівні, і їх результати опубліковані у престижних міжнародних журналах і виданнях (табл. 1).

У табл. 2 наведено список основних співавторів В.І. Старостенка та кількість проіндексованих праць у Scopus, написаних разом з ними. Загалом співавторів — 150. Тому в таблиці згадані науковці, що мають

п'ять і більше публікацій із В.І. Старостенком.

Висновки. З огляду на наведений вище доволі формальний аналіз можна зробити висновок, що Віталій Іванович Старостенко має вражаючі наукові досягнення. Його індекс Гірша на цей час становить захмарну для переважної більшості українських вчених, які працюють у сфері наук про Землю, цифру 23.

Доречно зробити кілька зауважень. Крім наукової роботи В.І. Старостенко значну увагу приділяє підготовці і вихованню наукових кадрів. Віталій Іванович — член редколегій багатьох журналів. Однак, безумовно, «Геофізичний журнал», головним редактором якого він є з 1996 р., займає особливе місце, і найбільше уваги він приділяє саме цьому виданню. Хочу побажати ювіляру нових наукових досягнень та звершень, довгих років радісного, щасливого, творчого життя.

Список літератури

Щодо затвердження Методики оцінювання наукових установ НАН України. Затверджено Постановою Президії НАН України від 15.03.2017 № 75. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0075550-17#Text>.

Старостенко В.И. Опыт юбилейного самообслуживания продолжается: десять лет спустя. *Геофиз. журн.* 2015. Т. 37. № 2. С. 146—170.

Старостенко В.И., Русаков О.М., Якимчик А.И. Международное сотрудничество Института геофизики им. С.И. Субботина НАН Украины в 2010—2020 гг. *Геофиз. журн.* 2021. Т. 43. № 3. С. 205—226. <https://doi.org/10.24028/gzh.v42i3.236930>.

Якимчик А.И. Базы данных цитирований и

идентификаторы исследователей. *Геофиз. журн.* 2020а. Т. 42. № 3. С. 78—108. <https://doi.org/10.24028/gzh.0203-3100.v42i3.2020.204703>.

Якимчик А.И. Публикационная активность, роль и вклад в научный результат на примере работ В.И. Старостенко. *Геофиз. журн.* 2020б. Т. 42. № 4. С. 174—200. <https://doi.org/10.24028/gzh.0203-3100.v42i4.2020.210680>.

Якимчик А.И. Щодо проблеми використання в Україні наукометричних показників: на прикладі аналізу публікаційної активності окремого науковця. *Вісник НАН України.* 2020в. № 9. С. 66—77. <https://doi.org/10.15407/visn2020.09.066>.

International cooperation and publications of V.I. Starostenko indexed in Scopus and Web of Science

A.I. Yakimchik, 2025

S. Subbotin Institute of Geophysics of National Academy
of Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

The article analyses publications and scientometric indicators of Academician Vitality Ivanovich Starostenko, Doctor of Physical and Mathematical Sciences, Professor, Head of the Department of Deep Earth Processes and Gravimetry, Advisor to the Directorate of the S.I. Subbotin Institute of Geophysics of the NAS of Ukraine, who celebrated his 90th anniversary this year. The scientific achievements of this outstanding geophysicist and organizer of science are summarized, and quantitative indicators from his profiles in the Scopus and Web of Science Core Collection databases are given. His Hirsch Index currently stands at 23, which is sky-high for the vast majority of Ukrainian scientists working in the field of Earth sciences. A list of V.I. Starostenko's main co-authors and the number of works indexed in Scopus written with them is provided. In total, there are 150 co-authors. Information about the countries is provided, and scientists from various organizations who collaborated with V.I. Starostenko are mentioned.

Key words: publishing activity, geophysics, Web of Science Core Collection, Scopus, *h*-index, citation, co-authors.

References

- Regarding the approval of the Evaluation Methodology of Scientific Institutions of the National Academy of Sciences of Ukraine. Approved by the Resolution of the Presidium of the National Academy of Sciences of Ukraine. 15.03.2017. No. 75. (2017). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0075550-17#Text> (in Ukrainian).
- Starostenko, V.I. (2015). A practice of anniversary self-service is in progress: ten years later. *Geofizicheskii Zhurnal*, 37(2), 146—170 (in Russian).
- Starostenko, V.I., Rusakov, O.M., & Yakimchik, A.I. (2021). International cooperation of S.I. Subbotin Institute Geophysics, NAS of Ukraine for 2010—2020. *Geofizicheskii Zhurnal*, 43(3), 205—226. <https://doi.org/10.24028/gzh.v43i3.236390> (in Russian).
- Yakimchik, A.I. (2020a). Citation databases and researcher identifiers. *Geofizicheskii Zhurnal*, 42(3), 78—108. <https://doi.org/10.24028/gzh.0203-3100.v42i3.2020.204703> (in Russian).
- Yakimchik, A.I. (2020b). Publication activity, a role and contribution to the scientific result onto example V.I. Starostenko's works. *Geofizicheskii Zhurnal*, 42(4), 174—200. <https://doi.org/10.24028/gzh.0203-3100.v42i4.2020.210680> (in Russian).
- Yakimchik, A.I. (2020b). On the problem of using scientometric indicators in Ukraine: on the example of the analysis of the publishing activity of an individual scientist. *Visn. Nac. Acad. Nauk Ukr.*, (9), 66—77. <https://doi.org/10.15407/visn2020.09.066> (in Ukrainian).